

Parlamentul României

Camera Deputaților

1/1590/BA
29.09.2011

OPINIE

asupra examinării pe fond a Comunicării privind Strategia Comisiei de luptă anti-fraudă - COM(2011)376

Având în vedere Tratatul de la Lisabona, în special art.5 și 12 TUE și Protocoloalele nr. 1 și nr. 2 anexate tratatului,

Având în vedere Constituția României, republicată, în special art. 148,

Având în vedere Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011,

Luând în considerare punctul de vedere al Guvernului României, exprimat prin nota Departamentului pentru afaceri europene,

Luând în considerare opinia exprimată de Comisia juridică, de disciplină și imunități în ședința sa din 20 septembrie 2011,

Luând în considerare proiectul final de opinie exprimat de Comisia pentru afaceri europene în ședința sa din 27 septembrie 2011,

Având în vedere aprobarea Biroului Permanent al Camerei Deputaților din **XX.9.2011**,

Camera Deputaților, în conformitate cu prevederile art. 40 din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011 din 27.4.2011, adoptă prezenta **opinie**:

I.

Apreciem că documentul transmis și analizat vine, pe de o parte, ca urmare a creșterii numărului de fraude privind fondurile europene care impune adaptarea permanentă a politicilor antifraudă, iar pe de altă parte, reprezintă interes pentru statele membre deoarece acestea sunt beneficiare ale fondurilor europene și deci se prezumă cooptarea lor în atingerea obiectivelor strategiei Comisiei.

II. Este justificată abordarea acestei strategii la nivelul statelor membre în vederea informării acestora și a întreprinderii acțiunilor de prevenție,

de creștere a transparenței și de încredere a contribuabililor în utilizarea banului public.

III. Prioritățile consemnate în document vor constitui baza obiectivelor strategice sectoriale care vor produce efecte până la nivelul instituțiilor naționale care gestionează fonduri europene.

IV. Evaluarea contribuțiilor

1. Recunoaștem utilitatea prezentei strategii antifraudă care, completând seria de inițiative din același domeniu, abordează aspecte legate de buna administrare și își aduce contribuția la articularea viitoarelor politici antifraudă și anticorupție ale UE într-un cadru coerent și cuprinzător.
2. Salutăm extinderea preocupărilor antifraudă de la prevenirea și detectarea fraudelor la eficacitatea și eficiența investigațiilor, recuperarea rapidă a sumelor plătite în mod nejustificat de la bugetul UE, precum și la stabilirea unor sancțiuni cu efect descurajator.
3. Apreciem în special dorința Comisiei de a se asigura că noile controale vor fi proporționale și eficiente din punct de vedere al costurilor.

Totuși, considerăm că este acceptabilă dimensionarea costurilor sistemelor antifraudă la cerința de a fi tot mai inteligente și mai sofisticate pentru a-și păstra capacitatea de a contracara acțiuni de fraudare tot mai imaginative și mai complexe.

În același context, considerăm că principiul propus de autori, ca valoarea marginală a fraudei susceptibile de a fi detectată și sancționată să fie superioară costului marginal al controalelor, poate spori eficiența acțiunii în ansamblu.

4. Apreciem preocuparea Comisiei de a menține o creștere zero în materie de resurse și de a reduce funcțiile de sprijin administrativ și de coordonare.
5. În măsura în care achizițiile publice reprezintă una dintre cele mai acute zone de risc, salutăm demersurile Comisiei de revizuire a cadrului normativ în domeniu în direcția simplificării și creșterii transparenței procedurilor de achiziții la toate nivelurile, al Uniunii Europene și al statelor membre.
6. Susținem aplicarea principiului nevoii de cunoaștere (*need-to-know*) a tuturor entităților care beneficiază de fonduri UE, indiferent dacă fac parte din structura acționariatului, sunt parteneri din consorțiu sau părți terțe care beneficiază de sprijin financiar, în cazul punerii în aplicare a unui grant.
7. Salutăm intenția Comisiei de a se asigura că informațiile relevante cu privire la utilizarea fondurilor UE vor fi disponibile într-un format care să poată fi auditat, comparat și analizat.

8. Ne exprimăm acordul cu principiile și obiectivele expuse în privința sancțiunilor. Justiția trebuie înfăptuită cu respectarea legalității și într-un termen rezonabil. Procedurile trebuie să prevadă standarde sporite pentru respectarea legalității. Persoanele condamnate și sancționate administrativ trebuie să fie private efectiv de produsele infracțiunii săvârșite, iar resursele fraudate trebuie recuperate.
9. Considerăm că într-adevăr este util să i se acorde Comisiei Europene rolul de a analiza dacă sancțiunile financiare și/sau administrative aplicate de către statele membre în conformitate cu normele naționale sunt suficient de eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.
10. Apreciem acordarea rolului proactiv și consolidat pentru Oficiul European de Luptă Antifraudă - OLAF, cu atribuții de elaborare și dezvoltare a metodelor de combatere a fraudei, cu o implicare în stadiu incipient și cu competențe de organizator al rețelei de prevenire și detectare a fraudei, formată din Grupul interservicii al corespondenților pentru protecția împotriva fraudei.

V. Cu toate acestea, considerăm că s-ar putea ține cont de următoarele aspecte:

1. Măsura extinderii analizei cu privire gradul de expunere la riscul de fraudă poate deveni un instrument redutabil, dar beneficiază încă de un set de criterii care să ierarhizeze gradul de risc.
2. Dezideratul ca denunțatorii, martorii și informatorii să aibă acces cu ușurință la proceduri sigure și rapide de raportare a cazurilor de fraudă nu este însoțit de măsuri în acest sens pe toate palierele luptei antifraudă. Se creează astfel impresia că facilitarea denunțului s-ar limita doar la serviciile Comisiei Europene.
3. Se enunță importanța grupurilor sectoriale din cadrul Comitetului consultativ pentru coordonarea în domeniul combaterii fraudei (organism OLAF), pentru stimularea cooperării dintre serviciile antifraudă din statele membre. Față de importanța cooperării dintre OLAF și statele membre ar fi fost de dorit mai multe specificații privind modalitățile de exercitare a rolului acestor grupuri sectoriale.
4. Se subliniază rolul Comisiei Europene de a îmbunătăți instrumentele juridice de cooperare cu țările terțe și cu organizațiile internaționale și pentru a garanta că instrumentele respective sunt implementate și aplicate în mod corespunzător. Totuși, pare să fie asumată reducerea acestui rol, doar la introducerea în acordurile și memorandumurile de înțelegere internaționale, a unor prevederi privind schimbul de informații și cooperarea la nivel operațional. Nu sunt trimiteri la posibile sancțiuni.

Cu toate acestea, strategia prevede, în general, acțiunea Comisiei de a raționaliza și consolida utilizarea sancțiunilor financiare și/sau

administrative, inclusiv excluderea de la finanțarea UE în caz de nereguli, fraude sau acte de corupție grave.

În cazul statelor membre există obligația de a raporta fraudă asupra bugetului UE, în vederea excluderii pe viitor a beneficiarilor incorecți de la finanțarea din partea UE.

Totuși nu se face aceeași precizare cu referire la excluderea de la finanțarea a unor beneficiari din țările terțe sau organizații internaționale.

5. Recuperarea fondurilor plătite în mod nejustificat este tratată în termeni foarte generali. Nici în cazul gestionării partajate și nici în cazul gestionării directe de către serviciile Comisiei nu sunt specificate măsuri care să asigure recuperarea în întregime sau în cuantum cât mai ridicat a acelor fonduri și nici proceduri pentru a împiedica entitățile în cauză să se sutragă de la plată.

VI. Concluzii

Camera Deputaților consideră că prezenta strategie antifraudă completează inițiativele din Programul Stockholm și planul de acțiune aferent, înglobează o serie importantă de acte precedente și articulează viitoarele politici antifraudă și anticorupție ale UE într-un cadru coerent și cuprinzător. Are o miză semnificativă atât la nivelul Uniunii cât și la nivelul statelor membre, iar această miză depășește cadrul strict al gestiunii corecte a resurselor financiare.

*

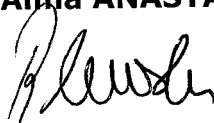
* *

Având în vedere motivele prezentate anterior, Camera Deputaților consideră că această comunicare a Comisiei Europene, examinată în fondul său, este benefică, deși nu aduce atingere normelor de drept național.

Prezenta opinie este adresată președintelui Parlamentului European, președintelui Consiliului și președintelui Comisiei Europene.

Președinte

Roberta Alma ANASTASE

PALATUL PARLAMENTULUI,
Izvor nr.2-4, sector 5, CP 050563,
BUCUREȘTI, ROMÂNIA